

С А О П Ш Т Е Њ Е

Дана **31. маја 2024. године** одржана је **154.** седница Социјално-економског савета Града Новог Сада, на којој су социјални партнери разматрали следеће теме и усвојили следеће закључке:

1. Тачка дневног реда

Информација о реализацији закључака са 153. седнице Савета

Једногласно је усвојена Информација о реализацији закључака са 153. седнице Савета.

2. Тачка дневног реда

Град Нови Сад – Услуге и права из социјалне и дечије заштите које се финансирају из буџета Града Новог Сада

Станко Љубичић, председавајући Саветом, обавестио је присутне да Град Нови Сад финансира велики број услуга и права из социјалне и дечије заштите као и да је ова тема више него значајна с обзиром да су програми и услуге изузетно садржајни и да имају директан утицај на побољшање положаја корисника. Присутне је информисао да је Градска управа за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада сачинила Информатор, у ком је наведена целокупна социјална подршка односно све услуге социјалне заштите у Новом Саду које се финансирају из буџета Града Новог Сада. У вези са овим информацијама, председавајући је замолио Николу Крстића, в.д. начелника Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, као известиоца, да подробније информише о овој теми како би чланови Савета, евентуално и по потреби, могли да се укључе у дискусију.

Никола Крстић в.д. начелника Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, као извештач по овој тачки дневног реда, детаљније је изнео податке у вези са услугама и правима из социјалне и дечије заштите које се финансирају из буџета Града Новог Сада. Услуге социјалне заштите у Новом Саду конципиране су тако да корисницима пруже не само највећи могући степен социјалне подршке, већ и да их укључе и оспособе за њихов друштвени живот, у складу са њиховим реалним могућностима. За постизање овог високог и амбициозног циља, потребна су значајна финансијска средства, доношење локалних правних аката, као и развијен систем и инфраструктура установа социјалне заштите. Град Нови Сад је успео да испуни све предуслове, због чега са правом носи титулу лидера у области социјалне заштите у Србији, а по много чему и у региону. Наиме, врсте, број и обим социјалних услуга у Новом Саду служе као пример добре праксе, због чега је све више оних који се из овог разлога досељавају у Српску Атину.

Све ове услуге могу се поделити у три групе: у оне које се пружају на основу градске Одлуке о социјалној заштити, оне које се реализују на основу програма унапређења социјалне заштите које спроводе различите установе социјалне заштите, као и услуге које су корисницима омогућене преко удружења грађана и невладиних организација, односно конкурса које Град расписује сваке године. У прву групу услуга спадају дневне услуге у заједници као што су дневни боравак за децу са сметњама у развоју и омладину са инвалидитетом, дневни боравак за децу и младе из породица у ризику, дневни боравак за одрасле и старије кориснике, дневни боравак за децу предшколског узраста са сметњама у развоју, услуга „Помоћ у кући“, свратиште за децу улице и друго. Такође, Град обезбеђује средства и за услуге подршке за самосталан живот какве су становање уз подршку, социјално становање у заштићеним условима, привремено становање деце и омладине без родитељског старања у становима којима располаже Град и мале кућне заједнице. Услуге смештаја у прихватилиште и прихватну станицу, смештај за децу и младе без адекватног родитељског старања, жртве злостављања, занемаривања и трговине

људима („Сигурна дечија кућа“), прихватилиште за децу, младе и одрасле жртве насиља у породици („Сигурна женска кућа“), прихватилиште за одрасла и стара лица у кризним ситуацијама, бескућнике и просјаче, преноћиште за бескућнике и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу. У сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије реализују се и програми стамбеног збрињавања избеглих, прогнаних и расељених лица и повратника из иностранства, и њиховог економског оснаживања кроз доходне активности. Осим наведених, из градског буџета се финансирају и саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, које се пружају у установама социјалне заштите у Новом Саду. Такође, постоје и врсте материјалне подршке коју омогућава Град Нови Сад и које се исплаћују као једнократне новчане помоћи, месечне помоћи, помоћ за опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, интервентне једнократне помоћи, новчану помоћ социјално угроженим породицама за децу у основној школи, као и накнаде трошкова за услугу личног пратиоца детета и услугу персоналне асистенције. У складу са другим актима Скупштине Града и Градског већа, обезбеђују се и право на коришћење паркинг места за возила особа са инвалидитетом, ослобађање дела обавезе плаћања комуналних производа и услуга - за социјално угрожена лица, ратне војне инвалиде, породице палих бораца, породице са троје и више деце и пензионере, а од 2024. године и за категорију бораца. Ове програме унапређења социјалне заштите реализују Центар за социјални рад Града Новог Сада, ШОСО „Милан Петровић“ са домом ученика, Геронтолошки центар, СОС Дечије село у Сремској Каменици, Дом у Ветернику и Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад. Такође, Град Нови Сад финансира и више програма градске организације Црвеног крста. Када се свему додају и програми удружења за реализацију програма од интереса за Град која се финансирају путем јавног конкурса, јасно је због чега Нови Сад сматрају престоницом социјалне заштите Србије. Међутим, Град овде није стао, већ је напротив и за 2024. годину обезбедио средства за још већи обим права и услуга. Тако су субвенције за родитеље деце која похађају приватне вртиће, у зависности од узраста деце, повећане са 10.000 на 13.000 и са 13.000 на 16.000 динара. Повећан је и број корисника који остварују право на накнаду трошкова персоналне асистенције, дуплирана је једнократна помоћ пензионерима са најнижим примањима, а по први пут олакшице ће имати и категорија бораца који ће имати умањење комуналних услуга „Информатике“ за 20%, у складу са скупштинском одлуком. Град Нови Сад наставља и са мерама пронаталитетне политике, обезбеђивањем средстава за накнаду дела трошкова за вантелесну оплодњу у појединачним износима до 320.000 динара, а на првом месту је и по издатим решењима за субвенције мајкама за куповину прве некретнине у износима од 20.000 евра.

Град Нови Сад се у протеклој деценији значајно развио, поставши место у које људи и читаве породице долазе и трајно се насељавају, не само због бољих друштвено-економских услова за живот, већ и због изузетно развијеног система социјалне заштите, односно услуга додатне подршке за особе са сметњама и потешкоћама у развоју и инвалидитетом. Управо те услуге из области социјалне заштите постале су бренд Новог Сада, а број, врсте и обим услуга које се у граду пружају сврставају Град Нови Сад у лидера ове области у националним, али и регионалним оквирима. Током претходних 12 година, привредни раст и финансијска стабилност омогућили су да се у континуитету увећавају издвајања за услуге социјалне заштите и да се покаже брига за оне категорије становништва којима је помоћ најпотребнија.

Један од примера те посвећености рањивим групама, јесте и услуга персоналне асистенције. Наиме, одлуком која ближе уређује пружање ове услуге, Град је омогућио финансијске накнаде трошкова целодневне свакодневне персоналне асистенције, што значи да корисници којима је то неопходно имају персоналне асистенте 24 сата седам дана у недељи. Овакав обим права за ову услугу, не постоји ни у једној локалној самоуправи у Србији, а највероватније ни у региону. Осим што је повећан обим овог права, Град у континуитету повећава и број корисника којима се пружа услуга персоналне асистенције. И услугу личног пратиоца, права везаног за систем образовања, Град Нови Сад је својим актима проширио, тако да се накнада трошкова за личне пратиоце исплаћује не само за време проведено у школи, већ и током распуста и што је још важније и за активности ученика у заједници. То значи да у Новом Саду лични пратиоци децу, односно ученике који имају ову услугу, могу да воде у биоскоп, парк, позориште и друго, а да то буде плаћено. Ово је неизмерно важно за ученике којима је потребна ова

врста додатне подршке како би се што је могуће више укључила у друштвени живот, али и за њихове родитеље. Када се говори у овој услузи, напоменуто је и то да Нови Сад обезбеђује средства за накнаду трошкова за чак 500 личних пратилаца, што је у односу на број становника убедљиво највише у Србији.

Присутни су информисани о свим услугама социјалне заштите, о материјалној подршци (новчаној помоћи, накнади трошкова и другим врстама материјалне помоћи), о програмима унапређења социјалне заштите, као и о финансијској подршци породици са децом. На крају свог излагања, Никола Крстић в.д. начелника Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада је присутнима поделио Информатор о услугама социјалне заштите које финансира Град Нови Сад.

Миљана Стојшић Стојановска, као заменица чланице Мије Родић испред послодаваца, је похвалила, пре свега, ову иницијативу представника Града Новог Сада да се стави ова тачка на дневни ред Савета као и да је веома афирмативно да се говори о услугама и правима из социјалне и дечије заштите које се пружају и финансирају у Граду Новом Саду.

Владимир Плавшић, члан Савета испред Синдиката, такође је изнео све похвале по питању свих услуга које Град Нови Сад пружа и финансира, посебно имајући у виду да за услуге персоналне асистенције и личног пратиоца не постоје листе чекања.

Славко Новаковић, члан Савета испред послодаваца, је истакао да Савет за запошљавање Града Новог Сада највећа средства обезбеђује за ову област. Такође, напоменуо је да је послодавцима потребна радна снага и да је потребно да се заједно оспособљавају људи из разлога што је послодавцима све више потребна квалификована радна снага.

Станко Љубичић, председавајући Саветом, изнео је задовољство расправом по овој тачки дневног реда с обзиром да је била врло квалитетна и корисна, а посебно имајући у виду да се број запослених који обављају предметне услуге повећао као и да су се стекле компетенције за обављање ових послова односно за пружање услуга. Председавајући је констатовао задовољство свих присутних чланова са обимом услуга, као и изразу Информатора, како би ове информације односно све услуге и права из социјалне и дечије заштите које се финансирају из буџета Града Новог Сада биле доступне што већем броју лица.

На основу изнетог и дискусије, у којој су учествовали чланови Савета, једногласно је донет следећи

З А К Љ У Ч А К

Социјално-економски савет Града Новог Сада, након спроведене расправе, у целости прихвата информацију и у потпуности подржава и позитивно оцењује све активности које доприносе да врста, број и обим услуга и права из социјалне и дечије заштите које се финансирају из буџета Града Новог Сада буду на високом нивоу.

3. Информација са Националног састанка у оквиру ЕУ пројекта "Altogether" - "Сви заједно" одржаног 15.05.2024.године

Станко Љубичић, председавајући Саветом, замолио је Миљану Стојшић Стојановски, као заменицу чланице Мије Родић испред послодаваца и Владимира Плавшић, члана Савета испред Синдиката, као известиоце, да подробније информишу о овој теми како би чланови Савета, евентуално и по потреби, могли да се укључе у дискусију.

Владимир Плавшић, члан Савета испред Синдиката, као извештач по овој тачки дневног реда, упознао је присутне да је 15. маја 2024. године Савез самосталних синдиката Србије био домаћин састанка на националном нивоу у пројекту „Сви заједно: послодавци и запослени развијају ефикасан систем консултација и учешћа да би се изборили са последицама COVID-19“. Састанак је био посвећен сагледавању права на информисање и консултовање радника у процесима одлучивања у предузећима у Србији током трајања пандемије и у санирању њених последица, као и алата израђених у пројекту за делотворније консултације представника радника и послодавца, и примере добре праксе. Примена Директиве Европске уније 2002/14/ЕП и Савета у законодавству Србије предвиђена је Акционим планом за Преговарачко поглавље 19, са чиме се касни. Из угла Синдиката, и ове иницијативе, са представницима послодавца и синдиката у више сектора указано је на примере и добрих пракси у сфери социјалног дијалога и лоших пракси искључивања света рада из доношења одлука. Међу примерима добре праксе, Владимир Плавшић је истакао добар социјални дијалог на нивоу Града Новог Сада, имајући у виду пре свега комуналну делатност, односно исказао је задовољство по питању активности Социјално-економског савета Града Новог Сада.

Миљана Стојшић Стојановска, као заменица чланице Мије Родић испред послодавца, као извештач по овој тачки дневног реда, упознала је присутне да су послодавци (Унија послодавца Војводине) и Савез самосталних синдиката Србије заједно аплицирали за овај пројекат и да су заједно партнери за Републику Србију. У пројекту су, такође партнери из Шпаније, Португалије, Румуније, Црне Горе и Пољске. Питање информисања и консултовања и учешћа радника дефинисано је као проблем Европе. Кроз овај пројекат би требало да се сачини један акт који би био предложен фирмама и синдикалним организацијама у предузећима, како би им се приближио начин како да побољшају информисање у циљу да се уведе у процедуре код послодавца., којим би се успоставио модел добрих пракси. Напоменула је да је информисање најнижи облик иза ког следи консултовање, а да је укључивање радника у одлучивање највиши-3. ниво коме се тежи. У вези са овим пројектом, присутни су упућени на сајт: <http://altogether-project-learning.com/sr/courses/rs-altogether-efikasan-sistem-konsultovanja-i-ucestvovanja-u-odlucivanju-koji-razvijaju-poslodavci-i-zaposleni-u-cilju-resavanja-uticaja-virusa-covid-19/>

На основу изнетог и дискусије, у којој су учествовали чланови Савета, једногласно је донет следећи

З А К Л Ј У Ч А К

Социјално-економски савет Града Новог Сада, након спроведене расправе, у целости прихвата информацију и у потпуности подржава заједничке предлоге послодавца и синдиката у сфери социјалног дијалога односно за унапређење процеса информисања и консултовања запослених у процесима одлучивања у предузећима у Србији, у циљу да се уведе у процедуре код послодавца којим би се успоставио модел добрих пракси.